

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 18 Ιανουαρίου 2021 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Οικονόμου, Πρόεδρος, Ευαγγελία Μιχολίτση και Άννα Χριστοδουλάκου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 09.12.2020 προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 1863/10.12.2020 της προσφεύγουσας με την επωνυμία «*****», όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του ***** (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. *****, κατά το μέρος αυτής με το οποίο έγιναν δεκτές οι προσφορές των λοιπών, πλην της προσφεύγουσας διαγωνιζομένων και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος του διαγωνισμού η διαγωνιζόμενη «*****».

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια, Άννα Χριστοδουλάκου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την με ΑΔΑΜ: ***** διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε Ανοικτός Ηλεκτρονικός Διαγωνισμός κάτω των ορίων, για την ανάδειξη αναδόχου κατασκευής του έργου «*****», προϋπολογισμού 620.564,52€ μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 24%, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή). Η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 19.10.2020 με ΑΔΑΜ: *****,

καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) (Συστημικός Αριθμός ****).

2. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο κατά τις διατάξεις του άρθρου 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, ύψους 3.103,00€ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό *****, εξοφληθέν δυνάμει του από 08.12.2020 αποδεικτικού εξόφλησης της Τράπεζας Eurobank και δεσμευμένο, όπως προκύπτει από την εκτύπωση της σχετικής σελίδας της Γ.Γ.Π.Σ.).

3. Επειδή, η υπό εξέταση προσφυγή, ενόψει του αντικειμένου του διαγωνισμού, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, καθώς και του χρόνου δημοσίευσης της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 περ. β), 61 παρ. 1, 120 παρ. 1, 376 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και στην καθ' ύλην και κατά χρόνο αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π.

4. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή έχει κατατεθεί νομίμως και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) και το άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ. 39/2017, καθώς η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 30.11.2020, οπότε και έλαβε γνώση αυτής η προσφεύγουσα, όπως άλλωστε και η ίδια δηλώνει και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 09.12.2020, κοινοποιήθηκε, δε, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Α.Ε.Π.Π. από την προσφεύγουσα αυθημερόν.

5. Επειδή, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκήθηκε η προδικαστική προσφυγή, δεδομένου ότι με την προσβαλλόμενη πράξη η προσφορά της προσφεύγουσας έγινε δεκτή και κατετάγη πέμπτη στη σειρά κατάταξης και η προσφεύγουσα στρέφεται κατά όλων των συνδιαγωνιζομένων της, οι προσφορές των οποίων έγιναν επίσης δεκτές με την προσβαλλόμενη και οι

οποίες προηγούνται αυτής στη σειρά κατάταξης, επιδιώκοντας την ανάθεση της σύμβασης στην ίδια.

6. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την υπό εξέταση προσφυγή προς όλους τους διαγωνιζόμενους μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 14.12.2020.

7. Επειδή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. ***** έγγραφο, το οποίο κοινοποίησε στις 14.12.2020 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς τους διαγωνιζόμενους και προς «όλα τα μέλη», η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε τις απόψεις της επί της προσφυγής.

8. Επειδή, όπως προαναφέρθηκε, με την με ΑΔΑΜ: ***** διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε Ανοικτός Ηλεκτρονικός Διαγωνισμός κάτω των ορίων, για την ανάδειξη αναδόχου κατασκευής του έργου «Ασφαλτόστρωση αγροτικής οδού μεταξύ *****». Στο διαγωνισμό συμμετείχαν, υποβάλλοντας προσφορές πέντε (5) διαγωνιζόμενοι, ήτοι η προσφεύγουσα (προσφορά με α/α συστήματος ****), ο «*****»). Με το 1^ο Πρακτικό της η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε την αποδοχή των προσφορών όλων των διαγωνιζόμενων και αφού κατέταξε 1^η την «*****» και 5^η την προσφεύγουσα, εισηγήθηκε την ανάδειξη ως προσωρινής αναδόχου της «*****». Το ως άνω 1^ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού εγκρίθηκε με την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. **** απόφαση της αναθέτουσας αρχής.

9. Επειδή, η προσφεύγουσα, επικαλούμενη τα άρθρα 2. 22.Β, 22.Γ. και 23 της διακήρυξης, προβάλλει ότι: «[...]Ο οικονομικός φορέας ***** υπέβαλε **** στου οποίου το Μέρος IV που αφορά στα Κριτήρια Επιλογής και ειδικότερα στο τμήμα Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, το οποίο αφορά τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, στο ερώτημα «6) Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιοριστεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:» απαντάει: «Σχετικά με το Ανεκτέλεστο ο Οικονομικός Φορέας δηλώνει ότι : ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΥΠΕΡΒΕΙ ΤΟ ΝΟΜΙΜΟ ΟΡΙΟ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ

ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (σε εφαρμογή του άρθρου 20 §4 του Ν. 3669/2008)». Ο οικονομικός φορέας ***** υπέβαλε **** στο οποίο το Μέρος IV που αφορά στα Κριτήρια Επιλογής και ειδικότερα στο τμήμα Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, το οποίο αφορά τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, στο ερώτημα «6) Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιοριστεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:» απαντάει: «Συνολικά, το ανεκτέλεστο μέρος όλων των εργολαβικών συμβάσεων για έργα που εκτελώ είτε αυτοτελώς είτε σε κοινοπραξία δεν υπερβαίνει το όριο ανεκτέλεστου που τίθεται στο άρθρο 20 παρ.4 του Ν. 3669/08 (τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της 1ης τάξης)». Ο οικονομικός φορέας ***** υπέβαλε **** στο οποίο το Μέρος IV που αφορά στα Κριτήρια Επιλογής και ειδικότερα στο τμήμα Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, το οποίο αφορά τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, στο ερώτημα «6) Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιοριστεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:» απαντάει: «Συνολικά , το ανεκτέλεστο μέρος όλων των εργολαβικών συμβάσεων για έργα που εκτελώ είτε αυτοτελώς είτε σε κοινοπραξία δεν υπερβαίνει το όριο ανεκτέλεστου που τίθεται στο άρθρο 20 παρ. 4 του Ν. 3669/08 (τριπλάσιο του ανώτατου ορίου της 1 ης τάξης)». Ο οικονομικός φορέας ***** υπέβαλε **** στο οποίο το Μέρος IV που αφορά στα Κριτήρια Επιλογής και ειδικότερα στο τμήμα Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, το οποίο αφορά τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, στο ερώτημα «6) Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιοριστεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:» απαντάει: «ΤΟ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟ ΤΩΝ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΩΝ ΜΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΔΕΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 20 ΠΑΡ.4 ΤΟΥ Ν.3669/2008 ΟΠΩΣ ΙΣΧΥΕΙ.» Στις ανωτέρω απαντήσεις, ουδέν σχετικό με

καταθέσεις και πάγια στοιχεία κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς τους περιλαμβάνεται. Αντίθετα οι συνδιαγωνιζόμενοι επικαλούνται για την κάλυψη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής τους ικανότητας αποκλειστικά την δήλωσή τους περί ανεκτέλεστου. Σύμφωνα με το άρθρο 23.2 το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της διακήρυξης, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε). Στην προκειμένη περίπτωση στο άρθρο 22.Γ ορίζεται ότι απαιτείται οι οικονομικοί φορείς κατά την υποβολή της οικονομικής προσφοράς, να διαθέτουν τουλάχιστον την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 100 του Ν.3669/2008 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 του Ν.4199/2013 για την 1Η τάξη και άνω στην κατηγορία Οδοποιίας, αποδεικνύοντάς την συμπληρώνοντας κατάλληλα και υποβάλλοντας **** κατ' άρθρο 23.1.Περαιτέρω το άρθρο 100 του Ν.3669/2008 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 του Ν.4199/2013 για την 1Η τάξη ορίζει: «4.β) Διαθέτει, κατά την υποβολή της αίτησης, καταθέσεις σε τράπεζα, τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ή πάγια στοιχεία με βάση τις αντικειμενικές αξίες ή τις αξίες κτήσης αυτών, συνολικής αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ή σωρευτικά καταθέσεις σε τράπεζα και πάγια στοιχεία συνολικής αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Τα πάγια αυτά στοιχεία αφορούν γήπεδα, οικόπεδα, κτήρια, μηχανολογικό εξοπλισμό και μεταφορικά μέσα, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα. Ως αξία παγίων για τα ακίνητα λαμβάνεται, κατ' επιλογή της επιχείρησης είτε η αντικειμενική αξία που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, πιστοποιούμενη από συμβολαιογράφο είτε η αξία αυτών, όπως προσδιορίζεται από τα οριστικά συμβόλαια αγοράς ή το κόστος ιδιοκατασκευής τους, όπως είναι εγγεγραμμένο στα βιβλία της επιχείρησης. Για τον εξοπλισμό και τα μεταφορικά μέσα, η αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 99 του παρόντος.» Επιπρόσθετα στο άρθρο 23.5 προσδιορίζεται ότι η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται: (α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ: ·είτε από τη βεβαίωση

εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει · είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δεν καλύπτονται από τη βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ του ν. 4412/2016 , ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Γ απαίτηση. Όπως έχει ήδη κριθεί από την ΑΕΠΠ αποφάσεις 906/2020 και 1170/2020 η εγγραφή στο ΜΕΕΠ αποτελεί τεκμήριο των οικονομικών στοιχείων (καταθέσεις και πάγια) κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης κατάταξης στο ΜΕΕΠ, δηλαδή χρόνο προγενέστερο της υποβολής της προσφοράς του κάθε οικονομικού φορέα και δεν καλύπτει η εγγραφή αυτή την οικονομική και χρηματοοικονομική ικανότητα του οικονομικού φορέα, σε καταθέσεις και πάγια στοιχεία κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς του, όπως ρηχά απαιτείται από την διακήρυξη. Έτι περαιτέρω, είναι γνωστό ότι οι τραπεζικές καταθέσεις όσο και τα πάγια στοιχεία κάθε οικονομικού φορέα είναι ευχερώς μεταβαλλόμενα κατά την λειτουργία μιας επιχείρησης είτε λόγω ανάλωσης της χρηματικής ρευστότητας είτε λόγω πώλησης της πάγιας περιουσίας της επιχείρησης και ως εκ τούτου άπαντες οι υπόλοιποι συμμετέχοντες δεν δήλωσαν στα υποβαλλόμενα από αυτούς ****, ως όφειλαν από την άνω Διακήρυξη, ότι διέθεταν την απαιτούμενη οικονομική και χρηματοοικονομική ικανότητα κατά την ημέρα της υποβολής της προσφοράς τους (ανεξαρτήτως του γεγονότος της οικονομικής και χρηματοοικονομικής ικανότητας τους κατά την ημέρα εγγραφής τους στο ΜΕΕΠ) και επομένως με την παράλειψή τους αυτή δεν προαπέδειξαν με το υποβαλλόμενο από αυτούς **** ότι καλύπτουν τις απαιτήσεις αυτές που απαιτούνται από την διακήρυξη και ως εκ τούτου οι προσφορές τους θα πρέπει να απορριφθούν. Πρέπει να τονιστεί ότι σύμφωνα με την Οδηγία 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ σχετικά με το πεδίο του Μέρους ΙV

του **** α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής, η χρήση του από τους οικονομικούς φορείς επιτρέπεται μόνο σε περίπτωση που αυτό ορίζεται ρητά από την διακήρυξη. Ειδικότερα στην σελ 23 της Οδηγία επισημαίνεται: «Η αναθέτουσα αρχή, έχει τη διακριτική ευχέρεια, στα έγγραφα της σύμβασης, να επιλέξει,:

- είτε μόνο τη συμπλήρωση, εκ μέρους των οικονομικών φορέων, της ενότητας α "Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής"
- είτε την αναλυτική συμπλήρωση από μέρους τους των πεδίων των Ενοτήτων Α έως Δ του Μέρους IV, Επισημαίνεται ότι η χρήση της ως άνω γενικής ένδειξης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής επιτρέπεται μόνο εφόσον η τελευταία έχει δηλώσει ρητά στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα λοιπά έγγραφα της σύμβασης, ότι οι οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν μόνο την ενότητα α "Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής". Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή διαμορφώνει αντίστοιχα το ****/ΕΕΕΣ, απαλείφοντας τις Ενότητες Α έως Δ του Μέρους IV, ώστε να μη δημιουργείται σύγχυση στους οικονομικούς φορείς.» Από την επισκόπηση της διακήρυξης και των λοιπών εγγράφων της διαδικασίας, δεν διαφαίνεται επ' ουδενί ότι η Αναθέτουσα Αρχή έχει επιλέξει την χρήση της περίπτωσης α) Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής, καθώς τίποτα σχετικό δεν αναφέρεται στην διακήρυξη, ενώ ταυτόχρονα στο **** που ανάρτησε στον δικτυακό τόπο του διαγωνισμού περιλαμβάνονται όλες οι Ενότητες Α έως Δ του Μέρους IV, με το πλήρες περιεχόμενό τους. Μεταξύ αυτών υφίσταται και η επίμαχη Ενότητα Β: «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» περ. 6) «Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιοριστεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:», στην οποία δηλώνεται η εκπλήρωση των κριτηρίων που τίθενται στο άρθρο 22.Γ της διακήρυξης που δεν είναι αποτυπωμένα στα υπόλοιπα προδιαμορφωμένα πεδία του ****. Επιπρόσθετα παρόλη την εμφάνιση και του πεδίου α) Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής, αυτό επισημαίνεται ευκρινώς ότι «Ο οικονομικός φορέας πρέπει να συμπληρώσει αυτό το πεδίο μόνο στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας έχει δηλώσει στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης που

αναφέρονται στην διακήρυξη, ότι ο οικονομικός φορέας μπορεί να συμπληρώσει μόνο την Ενότητα α του Μέρους IV χωρίς να υποχρεούται να συμπληρώσει οποιαδήποτε άλλη ενότητα του Μέρους IV:», γεγονός που δεν ισχύει στην παρούσα διαδικασία. Το ζήτημα έχει απασχολήσει επανειλημμένα την ΑΕΠΠ και είναι πάγια η νομολογία υπέρ της άποψης ότι η απάντηση στην Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια χωρίς να απαιτείται ιδιαίτερη συμπλήρωση των σχετικών πεδίων των Ενοτήτων Α έως Δ, λαμβάνεται υπόψη μόνο στην περίπτωση που αυτό αποτυπώνεται ρητά στην διακήρυξη. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις αποφάσεις της ΑΕΠΠ 146/2020, 553/2020, 931/2020, 1003/2020, 1170/2020. Άλλωστε ουδείς από τους διαγωνιζόμενους αμφέβαλε στο παραμικρό για την υποχρέωσή του να προαποδείξει την εκπλήρωση των κριτηρίων επιλογής συμπληρώνοντας τα αντίστοιχα πεδία των Ενοτήτων Α έως Δ, καθώς κανείς δεν αρκέστηκε στην απάντηση μόνο της περίπτωσης α) Γενικής ένδειξης για όλα τα κριτήρια επιλογής, αλλά αντίθετα όλοι συμπλήρωσαν εκτενώς πολλά από τα προδιαμορφωμένα πεδία του **** Ενότητα Α έως Γ, μεταξύ των οποίων και το επίμαχο πεδίο «6) Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιοριστεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:» της Ενότητας Β: «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια». Όμως όλοι τους αρκέστηκαν να δηλώσουν στο επίμαχο πεδίο ότι καλύπτουν τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δηλώνοντας την μη υπέρβαση του ορίου ανεκτελέστου του άρθρου 20 του ν. 3669/2008, αποδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό ότι δεν επέδειξαν την απαιτούμενη επιμέλεια, ως όφειλαν επιδιώκοντας να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό και να αναλάβουν την σύμβαση, καθώς από τα δύο ρητά και σαφή κριτήρια οικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ, με τις απαντήσεις τους προαπέδειξαν μόνον το ένα, αυτό της μη υπέρβασης του ορίου ανεκτελέστου, παραλείποντας το άλλο δηλαδή ότι κατά την υποβολή της οικονομικής προσφοράς, διαθέτουν τουλάχιστον την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 100 του Ν.3669/2008 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 του Ν.4199/2013 για την 1 Η τάξη και άνω στην κατηγορία Οδοποιίας, ήτοι καταθέσεις σε τράπεζα και

πάγια στοιχεία αθροιστικής αξίας τουλάχιστον 50.000€, για τα οποία ουδέν αναφέρουν. Οι απαιτήσεις αυτές, όπως εκτενώς αναπτύξαμε ανωτέρω, δεν καλύπτονται από την εγγραφή στο ΜΕΕΠ, ανεξαρτήτως της Τάξης κατάταξης, και για τον λόγο αυτό οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να τις αναφέρουν αναλυτικά, δηλώνοντας ότι το άθροισμα των καταθέσεων που διατηρούν σε τράπεζες σε συνδυασμό τα πάγια στοιχεία της επιχείρησής τους καλύπτουν το ποσό των 50.000€ κατά την συγκεκριμένη ημέρα υποβολής της οικονομικής προσφοράς τους. Επισημαίνουμε ότι ακόμη και αν ήθελε να εννοηθεί ότι η εγγραφή στο ΜΕΕΠ καλύπτει το επίμαχο κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής ικανότητας της παρ. 22.Γ της διακήρυξης, γεγονός που δεν αποδεχόμαστε σε καμία περίπτωση, κανείς από τους συνδιαγωνιζόμενους δεν έχει συμπεριλάβει σχετική δήλωση στο Μέρος IV: «Κριτήρια επιλογής» τμήμα «B: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια», και ιδιαίτερα στην περ. «6) Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, οι οποίες (ενδέχεται να) έχουν προσδιοριστεί στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι:», γεγονός που καθιστά την προσφορά τους απορριπτέα και σε αυτήν την περίπτωση. Εξάλλου, από το σύνολο της διακήρυξης σε συνδυασμό με την αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων, την αρχή της διαφάνειας και την αρχή της νομιμότητας που επιβάλλει στη διοίκηση να πράττει μόνο όσα τις επιτρέπονται, προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή δεν έχει τη διακριτική ευχέρεια να αντλήσει από άλλα πεδία του ΕΕΕΣ απαντήσεις σε ερωτήσεις που ο υποψήφιος ανάδοχος όφειλε να απαντήσει επί συγκεκριμένων ερωτήσεων, αλλά παρόλα ταύτα δεν το έπραξε. Ενόψει αυτών, σε συνδυασμό με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη συμπλήρωση εντύπων και τον τρόπο σύνταξης εν γένει προσφορών στο πλαίσιο των διαδικασιών διενέργειας δημοσίων διαγωνισμών (ΣΤΕ 346,184/2017,860,38/2011), η παράλειψη των συνδιαγωνιζόμενων να περιλάβουν την δήλωση αυτή στο υποβληθέν εκ μέρους τους **** αποτελεί ουσιώδη έλλειψη και καθιστά υποχρεωτική άνευ ετέρου την απόρριψη της προσφοράς τους. Άλλωστε, επί παραλείψεως υποβολής δικαιολογητικού ή υποβολής του με ελλιπές περιεχόμενο, η αναθέτουσα αρχή ούτε οφείλει, ούτε

δύναται να ζητήσει διευκρινήσεις, αφού είναι δυνατή μόνον η συμπλήρωση ή διευκρίνιση υποβληθέντος δικαιολογητικού και όχι η αναπλήρωση μη υποβληθέντος ή μη νομίμως υποβληθέντος (ΣΤΕ 1983/2010, 781/2010, ΕΑ ΣΤΕ 228/2013, 301/2012, 721/2011, 217/2011, 185/2011). Σημειωτέων ότι αυτή η παράλειψη δεν καλύπτεται ούτε από τη δήλωσή τους στο Μέρος II ότι είναι εγγεγραμμένη σε επίσημο κατάλογο, καθώς η δήλωσή τους περί εγγραφής στο ΜΕΕΠ δεν συνοδεύεται από ενημερότητα πτυχίου εν ισχύ[ι] κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 83 του ν. 4412/2016 και στην κατευθυντήρια οδηγία 13 της ΕΑΑΔΗΣΥ. Επομένως, δεν προκύπτει η εγγραφή τους σε επίσημο κατάλογο, παρά τα όσα ανακριβώς ισχυρίστηκαν με το **** τους. Ομοίως ούτε η δήλωσή περί εγγραφής στο ΜΕΕΠ στο τμήμα «Α: Καταλληλότητα» τους απαλλάσσει από την αντίστοιχη απάντηση στο τμήμα «Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια», καθώς τα δύο τμήματα είναι διακριτά και προορίζονται για την κάλυψη αυτοτελών κριτηρίων επιλογής της παρ. 22.Β και της 22.Γ της διακήρυξης, αντίστοιχα. Επομένως σε κάθε περίπτωση η δήλωσή τους στο **** όσον αφορά στις απαιτήσεις της παρ. 22.Γ της διακήρυξης είναι ελλιπής και [οι] προσφορές τους απορριπτικές.».

10. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της προβάλλει ότι: «Κατόπιν της ανωτέρω προδικαστικής προσφυγής σχετικά με την υποχρέωση ή μη των οικονομικών φορέων να συμπληρώσουν στο **** που υπέβαλαν, επί ποινή απόρριψης της προσφοράς τους, τις καταθέσεις τους σε τράπεζα, ή τα πάγια στοιχεία ή σωρευτικά καταθέσεις σε τράπεζα και πάγια στοιχεία σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.4β του άρθρου 100 του Ν.3669/08 (δηλαδή αξίας 50.000€, σύμφωνα με το άρθρο 100 του Ν. 3669/2008 παρ. 4, που αφορά την κατάταξη στην 1η τάξη του ΜΕΕΠ και έργο αξίας μεγαλύτερης των 300.000,00€, όπως το υπό κρίση) κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς τους, όπως ρητά απαιτείται από την διακήρυξη, έχουμε να παρατηρήσουμε ότι σύμφωνα με την κατευθυντήρια οδηγία 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ για την συμπλήρωση του **** και στο άρθρο 2.3.1 αυτής, επισημαίνεται ότι, στις περιπτώσεις μη συμπλήρωσης ή/και μη ορθής συμπλήρωσης ενός ή περισσότερων πεδίων του ****/ΕΕΣ, εκ μέρους των οικονομικών φορέων,

παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να τους καλούν προκειμένου να παράσχουν σχετικές διευκρινίσεις ή να τα συμπληρώσουν, όπως οποιοδήποτε άλλο υποβληθέν, με την προσφορά τους, έγγραφο ή δικαιολογητικό, σύμφωνα με τα οριζόμενο στο άρθρο 102 του Ν. 4412/2016. Συγκεκριμένα το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 αναφέρει τα εξής. [...] Η αναθέτουσα αρχή δεν κάλεσε τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν το ****, βασιζόμενη στο 1ο πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού. Έχοντας όμως υπόψη το άρθρο 102 του Ν.4412/16 και τις σωρευτικές απαιτήσεις της διακήρυξης, η απαιτούμενες πληροφορίες για την κάλυψη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (άρθρο 22Γ της διακήρυξης), αποτελούν ουσιώδη έλλειψη και καθιστούν υποχρεωτική την απόρριψη των προσφορών. Δεν τυγχάνει εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 102 παρ. 5 και τούτο διότι η ως άνω πλημμέλεια του **** είναι μη «θεραπεύσιμη» δοθέντος ότι μια αίτηση παροχής διευκρινήσεων δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη παροχής πληροφοριών των οποίων η κοινοποίηση ήταν απαραίτητη βάσει των εγγράφων της οικείας σύμβασης. Με τη ρητή διάταξη του άρθρου 102 παρ. 3 του ν. 4412/2016, η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση εγγράφων δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια την μεταγενέστερη αντικατάσταση εγγράφων, που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης (πρβλ. Ε.Α. 1065/2009, 1044/2010 κ.ά.), και, μάλιστα, όπως εν προκειμένω, του ****, δηλαδή, του ουσιώδους εκείνου δικαιολογητικού συμμετοχής, το οποίο, επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986, και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής που ορίζονται στην οικεία προκήρυξη και στην κείμενη νομοθεσία (πρβλ. Ε.Α. 135/2018) καθόσον σε αυτή την περίπτωση θα αίροντο οι αρχές της δεσμευτικότητας των όρων της διακήρυξης, της τυπικότητας και της ίσης μεταχείρισης (ΑΕΠΠ 1170/2020). ΣΥΝΕΠΩΣ, σε συνέχεια των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή όφειλε να απορρίψει τις προσφορές των οικονομικών φορέων οι οποίοι δεν δήλωσαν στο **** τους τις επίμαχες απαιτήσεις κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς τους.».

11. Επειδή, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ. Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και

ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54). Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεων του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μητκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζόμενου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776).

12. Επειδή, ο τρόπος συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣτΕ127/2015, 1971/2013, 194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008). Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα

γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

13. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» του Ν. 4412/2016 «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α` 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια

μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσοςος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

14. Επειδή, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρθρου 102 και του άρθρου 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι, η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές, να προσδίδει πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα έναντι των ανταγωνιστών του εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση, να μην επιτρέπει τη

μεταβολή των υποβληθεισών προσφορών, να μην του παρέχει εμμέσως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής ή ουσιαστικής προϋπόθεσης ή να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η διακήρυξη τα απαιτούσε ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε. Αντίστροφα, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο και αντικείμενο του σφάλματος προκύπτει ότι αυτό είναι έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης, σύνηθες και ιδιαίτερα ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, ενώ το σφάλμα πρέπει να είναι τέτοιου είδους, ώστε η αναγωγή του σε απλή, εύλογη και συνήθη, άρα και συγγνωστή, παραδρομή θα πρέπει να είναι αντικειμενικά προφανής στην κρίση κάθε ευλόγως σκεπτόμενου τρίτου και δη των οργάνων αξιολόγησης, τα οποία ακριβώς για αυτόν τον λόγο έχουν την ευχέρεια κατά την ακριβώς παραπάνω κρίση τους και συνεπεία αυτής να καλέσουν κατ' άρ. 102 τον οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις. Περαιτέρω, κρίσιμο κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης αποτελεί υπό προϋποθέσεις η τυχόν ασάφεια και ελλειπτικότητα των οικείων όρων της διακήρυξης (βλ και απόφαση με αρ. 253/2017 ΑΕΠΠ). Ωστόσο, καθίσταται σαφές ότι η πλημμέλεια που αναφέρεται ανωτέρω, θα πρέπει να δημιουργεί αντικειμενικώς αμφισημία σε συγκεκριμένο όρο ή προδιαγραφή άλλως θα πρέπει να είναι ικανή να δημιουργήσει στον επαρκώς ενημερωμένο υποψήφιο δικαιολογημένη αμφιβολία ως προς την ορθή διαμόρφωση της προσφοράς του, κατά τρόπο που να καθίσταται επιβεβλημένη η επίκληση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και συνεπεία αυτής υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τον υποψήφιο ανάδοχο δυνάμει του άρθρου 102 παρ. 5 για διευκρίνιση ή συμπλήρωση της προσφοράς του (βλ. ενδεικτικά ΑΕΠΠ 876/2019, 393/2019).

15. Επειδή, η διαγραφόμενη με τη διάταξη του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, διαδικασία δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη

προσκόμισης εγγράφων ή παροχής πληροφοριών, των οποίων η υποβολή ήταν απαραίτητη βάσει ρητών και με σαφήνεια διατυπωθέντων όρων της διακήρυξης, ούτε να οδηγήσει στην τροποποίηση υποβληθείσας προσφοράς (πρβλ. αποφ. ΔΕΕ της 29ης.3.2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, σκ. 40, της 11ης.5.2017, Archus και Gama, C-131/16, σκ. 31, της 4ης.5.2017, C 387/14, Esaprojektsp. z o.o. κατά WojewództwoŁódzkie, σκ. 37-40). Ομοίως, καθίσταται σαφές ότι δεν χωρεί εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, όταν από τις οικείες διατάξεις προκύπτει δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα να απορρίψει την οικεία προσφορά(βλ. Δ.Εφ. Χανίων 13/2019 σκ. 14, βλ. Δεφ Χαν 10/2019, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 30/2019, ΑΕΠΠ 702/2019, 668/2019, 242/2019, 36/2019, Ε. Παυλίδου, «οι αλυσιτελείς αιτήσεις ακυρώσεως του ΣτΕ», ΕΔΔ, 2 2015, σελ. 249).

16. Επειδή, περαιτέρω, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

17. Επειδή, το ΔΕΕ έχει χρησιμοποιήσει την έννοια «του ευλόγως ενημερωμένου και κανονικά επιμελούς συμμετέχοντα» σε διαφορετικά επίπεδα αξιολογικής κρίσης. Ειδικότερα, καταρχήν αναφορικά με την κρίση περί της ασάφειας ή μη όρου διακήρυξης έχει αναφέρει ενδεικτικά «Στη σκέψη 42 της αποφάσεως SIAC Construction (C-19/00, EU:C:2001:553), το

Δικαστήριο έκρινε ότι τα κριτήρια αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται, στη συγγραφή υποχρεώσεων ή στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπο που να επιτρέπει σε όλους τους διαγωνιζόμενους οι οποίοι είναι ευλόγως ενημερωμένοι και επιδεικνύουν τη συνήθη επιμέλεια να τα ερμηνεύουν κατά τον ίδιο τρόπο. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ελέγξει αν ο ενδιαφερόμενος διαγωνιζόμενος αδυνατούσε όντως να κατανοήσει τα επίμαχα κριτήρια αναθέσεως ή αν πρέπει να θεωρηθεί ότι είχε τη δυνατότητα να τα κατανοήσει βάσει του κριτηρίου του ευλόγως ενημερωμένου διαγωνιζόμενου που επιδεικνύει τη συνήθη επιμέλεια» (βλ. Απόφαση ΔΕΕ της 12ης Μαρτίου 2015, C-538/13 (eVigilo Ltd) σκ. 54,55, πρβλ. Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως, Eleanor Sharpston της 2ης Σεπτεμβρίου 2018, Υπόθεση C-375/17 (Stanley Int. Betting Ltd) σκ. 71). Περαιτέρω, η ως άνω έννοια υπεισέρχεται όταν το Δικαστήριο υπολαμβάνει συγκεκριμένη συμπεριφορά επιληφθέν επί συγκεκριμένης συμπεριφοράς υποψηφίου και δη επί ζητήματος γένεσης τελωνειακής οφειλής το ΔΕΕ έκρινε ότι «Συναφώς, αφενός, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η έκφραση «όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν», που περιλαμβάνεται στο άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, αναφέρεται στη συμπεριφορά ενημερωμένου και επιμελή επιχειρηματία» [Απόφαση του ΔΕΕ της 17ης Νοεμβρίου 2011, υπόθεση C-454/10 (Oliver Jestel) σκ.22, Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα, Michal Bobek, της 5ης Ιουλίου 2017, Υπόθεση C-224/16 (AEBTPI) σκ. 71].

18. Επειδή, σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του άρθρου 102 παρ. 3 του ν. 4412/2016, η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση εγγράφων δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια την μεταγενέστερη αντικατάσταση εγγράφων, που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης (πρβλ. Ε.Α. 1065/2009, 1044/2010 κ.ά.) και, μάλιστα του ****, δηλαδή, του ουσιώδους εκείνου δικαιολογητικού συμμετοχής, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν. 4412/2016, επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986, και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής που ορίζονται στην

οικεία προκήρυξη και στην κείμενη νομοθεσία (πρβλ. Ε.Α. 135/2018, Δ.Εφ.Θεσ/νίκης Ν166/2018).

19. Επειδή, στη διέπущα την υπό εξέταση διαγωνιστική διαδικασία διακήρυξη ορίζονται τα κάτωθι: «Άρθρο 22: Κριτήρια ποιοτικής επιλογής [...] Κριτήρια επιλογής (22.Β - 22.Δ). 22.Β. Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, απαιτείται οι οικονομικοί φορείς να είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο που τηρείται στο κράτος εγκατάστασης τους. Ειδικά οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) ή στα Νομαρχιακά Μητρώα στην κατηγορία/-ies έργου του άρθρου 21 της παρούσας. Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του παραρτήματος ΧΙ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. 22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια. Όσον αφορά στην οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια απαιτείται οι οικονομικοί φορείς κατά την υποβολή της οικονομικής προσφοράς, να διαθέτουν τουλάχιστον την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 100 του Ν.3669/2008 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 του Ν.4199/2013 για την 1Η τάξη και άνω στην κατηγορία Οδοποιίας. Ειδικά οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008, όπως ισχύει. Ειδικότερα οι οικονομικοί φορείς που δεν είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, θα πρέπει να διαθέτουν τουλάχιστον αντίστοιχη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, όπως προσδιορίζεται ανωτέρω και στη παρ. 5 (β, γ,] του άρθρου 100 του Ν. 3669/08, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 του Ν.4199/2013. [...] Άρθρο 23: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής. 23.1 Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (****) του άρθρου 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη

υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας. [...] 23. 2 . Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα). Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ] και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε] της παρούσας [...] 23.5 Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται: [α] για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.Ε.Π: • είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει • είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δεν καλύπτονται από τη βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ του ν. 4412/2016 , ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Γ απαίτηση. Ειδικά, για την απόδειξη της απαίτησης της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων: • με την υποβολή ενημερότητας πτυχίου εν ισχύ[ι] ή • με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενης από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμον[ω]μένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας] και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο [...]».

20. Επειδή, στο άρθρο 100 του Ν.3669/2008 (όπως περίπτωση β' της παρ. 4 αντικαταστάθηκε με την παρ.6 άρθρου 107 του Ν.4199/2013,ΦΕΚ Α 216/11.10.2013) ορίζεται ότι «[...] 4. Στην πρώτη τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. κατατάσσεται εργοληπτική επιχείρηση, χωρίς την εφαρμογή του Τύπου Κατάταξης, αν διαθέτει τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις: [...] 4.β) Διαθέτει, κατά την υποβολή της αίτησης, καταθέσεις σε τράπεζα, τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ή πάγια στοιχεία με βάση τις αντικειμενικές αξίες ή τις αξίες κτήσης αυτών, συνολικής αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ή σωρευτικά καταθέσεις σε τράπεζα και πάγια στοιχεία συνολικής αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Τα πάγια αυτά στοιχεία αφορούν γήπεδα, οικόπεδα, κτήρια, μηχανολογικό εξοπλισμό και μεταφορικά μέσα, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα. Ως αξία παγίων για τα ακίνητα λαμβάνεται, κατ' επιλογή της επιχείρησης είτε η αντικειμενική αξία που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, πιστοποιούμενη από συμβολαιογράφο είτε η αξία αυτών, όπως προσδιορίζεται από τα οριστικά συμβόλαια αγοράς ή το κόστος ιδιοκατασκευής τους, όπως είναι εγγεγραμμένο στα βιβλία της επιχείρησης. Για τον εξοπλισμό και τα μεταφορικά μέσα, η αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 99 του παρόντος.».

21. Επειδή, από τους ως άνω όρους της προκύπτει ότι η διακήρυξη απαιτούσε, μεταξύ άλλων, οι διαγωνιζόμενοι να δηλώσουν στο υποβαλλόμενο από αυτούς ****. ότι κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς τους πληρούσαν την απαίτηση περί οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 22.Γ της διακήρυξης, σύμφωνα με την οποία «διαθέτουν τουλάχιστον την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 100 του Ν.3669/2008 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 του Ν.4199/2013 για την 1Η τάξη και άνω στην κατηγορία Οδοποιίας». Η ως άνω δε σχετική δήλωση αποτελεί, σύμφωνα με τη διακήρυξη, αυτοτελή και διακριτή απαίτηση από την επίσης απαιτούμενη δήλωση στο ****. περί μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων. Η ως άνω δε δήλωση αναφορικά με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια,

λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω στη σκ. 17 διαλαμβανόμενων, έπρεπε να συμπληρωθεί στο ερώτημα με α/α 6 του Κεφαλαίου «Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» του «Μέρους IV: Κριτήρια Επιλογής» του ****. Όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου, οι λοιποί, πλην της προσφεύγουσας, διαγωνιζόμενοι, στο ως άνω πεδίο του υποβληθέντος εκ μέρους τους ****, περιέλαβαν δήλωση μόνο σχετικά με τη μη υπέρβαση των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων και δεν περιέλαβαν καμία δήλωση σχετικά με την απαιτούμενη από τη διακήρυξη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια. Περαιτέρω, από τους όρους της διακήρυξης προκύπτει ότι η εγγραφή στο ΜΕΕΠ σε συγκεκριμένη τάξη δεν αίρει ή υποκαθιστά τις ως άνω σωρευτικές απαιτήσεις της διακήρυξης, καθόσον δεν τίθενται διαζευκτικά. Εν πάση δε περιπτώσει, σύμφωνα με τη διακήρυξη (βλ. άρθρο 23.5), η βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων που κατά τα ως άνω τέθηκαν σαφώς με τη διακήρυξη, μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016, ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Γ απαίτηση. Εξάλλου, και η Κατευθυντήρια Οδηγία με αρ. 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ, ρητά αναφέρει (βλ. σελ. 14 αυτής) ότι *«....εφόσον ο επίσημος κατάλογος δεν καλύπτει όλα τα κριτήρια επιλογής, όπως αυτά αναφέρονται στα έγγραφα της εκάστοτε διαδικασίας σύναψης σύμβασης, τότε συμπληρώνονται από τον οικονομικό φορέα επιπλέον και εκείνα τα πεδία των Ενότητων Α έως Δ του Μέρους IV, τα οποία, αφορούν σε κριτήρια επιλογής, τα οποία απαιτούνται από την αναθέτουσα αρχή στη συγκεκριμένη διαδικασία και δεν καλύπτονται από το πιστοποιητικό εγγραφής στον επίσημο κατάλογο»*. Περαιτέρω, η εγγραφή στο ΜΕΕΠ αποτελεί τεκμήριο οικονομικών στοιχείων κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης κατάταξης στο ΜΕΕΠ, δηλαδή χρόνο προγενέστερο της υποβολής της προσφοράς του κάθε οικονομικού φορέα και δεν καλύπτει η εγγραφή αυτή την οικονομική και χρηματοοικονομική ικανότητα του οικονομικού φορέα, σε πάγια στοιχεία ή σε καταθέσεις κατά την ημέρα

υποβολής της προσφοράς, όπως ρητά απαιτείται από την διακήρυξη και τούτο διότι οι τραπεζικές καταθέσεις όσο και τα πάγια στοιχεία κάθε οικονομικού φορέα είναι ευχερώς μεταβαλλόμενα κατά την λειτουργία μιας επιχείρησης είτε λόγω ανάλωσης της χρηματικής ρευστότητας είτε λόγω πώλησης της πάγιας περιουσίας της επιχείρησης (ad hoc ΑΕΠΠ 1170/2020, 906/2020). Συναφώς, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η συμπλήρωση [ΝΑΙ] στη γενική ένδειξη (α) του Μέρους IV που αφορά σε όλα τα κριτήρια επιλογής, καλύπτει τη μη ειδικότερη συμπλήρωση του ****. ως προς την απαιτούμενη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, καθώς κατά τη σαφή γραμματική διατύπωση του οικείου πεδίου «Ο οικονομικός φορέας πρέπει να συμπληρώσει αυτό το πεδίο μόνο στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας έχει δηλώσει στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης που αναφέρονται στην διακήρυξη, ότι ο οικονομικός φορέας μπορεί να συμπληρώσει μόνο την Ενότητα α του Μέρους IV χωρίς να υποχρεούται να συμπληρώσει οποιαδήποτε άλλη ενότητα του Μέρους IV:», προϋπόθεση που δεν συντρέχει εν προκειμένω. Ούτε μπορεί να γίνει δεκτό η ως άνω επίμαχη έλλειψη συμπλήρωσης του ****. αναπληρώνεται εκ του ότι στο στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης ο προσωρινός ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει τα απαιτούμενα από τη διακήρυξη έγγραφα που καλύπτουν το χρονικό στάδιο υποβολής της προσφοράς. Τούτο διότι υπό το φως της αρχής της τυπικότητας που παγίως διέπει τις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, ουδόλως απαλλάσσεται ο οικονομικός φορέας από την υποχρέωση δήλωσης στο **** στο χρονικό σημείο υποβολής της προσφοράς του, των απαιτούμενων στοιχείων και πληροφοριών βάσει των όρων της διακήρυξης, σχετικές δε ελλείψεις είναι ουσιώδεις και καθιστούν υποχρεωτική την απόρριψη της προσφοράς. Επίσης, η επίμαχη έλλειψη συμπλήρωσης του ****. δεν μπορεί να θεωρηθεί *de minimis* πλημμέλεια δυνάμενη να θεραπευθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του Ν.4412/2016, καθώς, κατά τα προαναφερθέντα, μια αίτηση παροχής διευκρινήσεων δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη παροχής πληροφοριών των οποίων η παροχή ήταν απαραίτητη βάσει των εγγράφων της οικείας σύμβασης και τούτο

ανεξαρτήτως αν τα οικεία στοιχεία υφίσταντο κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, εν προκειμένω, δε, η διόρθωσή των υποβληθέντων ****. Θα είχε ως συνέπεια τη μεταγενέστερη αντικατάσταση ουσιώδους εγγράφου κατά τρόπο ώστε να αίρεται το απαράδεκτο των προσφορών. Ούτε άλλωστε υφίσταται ασάφεια των όρων της διακήρυξης ως προς την οικεία απαίτηση, μη δυνάμενη να ερμηνευθεί εις βάρος επιμελούς προσφέροντος.

22. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

23. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο ύψους 3.103,00€ που κατέβαλε η προσφεύγουσα, κατά τις διατάξεις του άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. *****, κατά το μέρος αυτής με το οποίο έγιναν δεκτές οι προσφορές των λοιπών, πλην της προσφεύγουσας διαγωνιζομένων και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος του διαγωνισμού η διαγωνιζόμενη «*****».

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου ύψους 3.103,00€ (παράβολο με κωδικό *****) στην προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 18 Ιανουαρίου 2021 και εκδόθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 2021 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Μιχαήλ Οικονόμου

Μαρία Κατσαρού